

FATERMÉSI TÁBLÁK VAGY MÁR MÓDSZEREK?*

Úgy látszik, dr. Király László is megbízhatóbbnak ítéli a méréseken alapuló előfakészlet meghatározást, mint ha azt a fatermési táblákból vesszük. Mire használjuk akkor a továbbiakban a fatermési táblákat? Nyilvánvalóan növekedésmeghatározásra és fatermesztési modellként. Esetleg állapotmeghatározásra is a kortól függetlenül.

Növedék

Véleményem szerint a növedék előre való meghatározása legfeljebb közelítő jóslat, konkrétan meghatározni *csak utólag lehet*. Ezt teszik a kontrollmetódussal dolgozó rendszerek, szemben a német eredetű — fatermési táblákra alapozott — rendszerrel. Miért ne tehetnénk ezt mi is? A két erdőtervi felvétel közötti fakészlet különbsége + a kitermelés erdőrészesletenként is, de főleg összességében feltétlenül korrektebb növedékmeghatározás mint a jelenlegi. Nevezheti ezt valaki hitetlenségnek: vállalom, nem hiszek a „kötáblákban!”

Hogy miért? Azt az előhasználati arányt, melyet a fatermési táblák jeleznek még az „aranykorban” sem termelhettük ki. Ennek ellenére állományaink inkább ritkák, mint sűrűk így is. A 37 éves üzemi gyakorlatomra hivatkozva mondom ezt, melyet egyetlen erdőgazdaságban töltöttem el.

Az arányokat végig számítva — és más módszerrel számítottnak is — átlagosan 20%-kal kevesebb növedék valószínűsíthető, mint amit az erdőtervek tartalmaznak.

Fatermesztési modell

Új erdőnevelési modellekkel rendelkezünk. Ezek csak a belenyúlás alsó határát rögzítik. Gondolom a visszasűrűsödés felső határát a fatermési táblák adják. Persze az még tisztázandó volna, hogy hány % sűrűségnél.

Állapotmeghatározás

Nos: Ha pl. egy kocsánytalan tölgy állomány — mely a IV. fatermési osztályon áll — elérte vágáskorát, mondjuk 100 évet, kitermelendő!

Mi van akkor, ha az átlagos átmérője nem 30, hanem csak 25 cm? Mit ér a 20—22 cm-es tölgyfa, melyből jócskán van ebben az állományban? Szinte semmit! Szükséglet fedezés ez vajon? Várható-e, hogy az ilyen állományok megvastagodnak? Bizonyára, csak türelemmel ki kell várni! Kérdezzük meg azokat a gyakorlati szakembereket, akik jó pár 150 év körüli sarjtölgyest kitermeltettek már. Tanúim lesznek, hogy sok értékes, méretes rönköt termeltünk még ezekből az erdőkből is és még többet a szálerdőkből.

Felvetődhet a további kérdés is: V. fatermési osztályon felül szabad-e egyáltalán az állományokat 30 cm-es átlagmérő alatt levágni csak azért, mert elérték a rájuk kiszabott vágáskort? Nem vágásátmérőt kellene tehát inkább megszabni, mint vágáskort?

Tudom, hogy mondandómmal — melyet a MEFAG-nál eltöltött 37 éves gyakorlat érlelt meg bennem — alapvető kérdéseket feszegetek. Elsősorban azt, hogy szabad-e a MEFAG-nál most annyi fát kitermelni, mint amennyit az erdőtervek előírnak?

Ne akadákoskodásnak, hanem jószándékú aggodalomnak tűnjék gondolataim közreadása, mely úgy hiszem aktív tevékenységem vége felé kötelességem is.

* Megvitatásra közli a szerkesztőség.